

Vooruitblik Winterserie 18 november 2018 Oeffelt

Deze 2e wandeling uit de Winterserie 2018 - 2019 brengt ons naar een geheel andere omgeving dan we gewend zijn. We gaan de provinciegrens opzoeken, maar blijven in ons mooie Brabant.....

We wandelen vanuit Oeffelt en zien vandaag veel water, hopelijk niet uit de lucht, maar van de Maas, van diverse plassen en van oude Maasbochten.

Dat er in het gebied water is, wordt al duidelijk uit de naam Oeffelt: deze werd voor het eerst vermeld in een document uit 1075. Hierin was sprake van de naam *Uflo*. Dit zou een samenvoeging zijn van de Keltische woorden *Uffa* (water) en *Ten* (nederzetting), dus een 'nederzetting aan de Maas'.

Maar we zien meer vandaag, we lopen in een prachtige omgeving.

Lees maar eens mee en zet de wandelschoenen alvast klaar!

De start is in het gezellige dorps huis de Kleppenburg, midden in het dorp. De naam verwijst naar kasteel De Kleppenburg, gebouwd in de 15e eeuw, uiteindelijk in verval geraakt en vervolgens omstreeks 1845 gesloopt.

Alle afstanden vertrekken gezamenlijk in de richting van natuurgebied De Vilt, dat tussen Oeffelt en Beugen ligt. We lopen door het buurtschapje Krolhoek en komen op het tralud van het voormalig Duits Lijntje.

Wetenswaardigheidje:

Deze spoorweg verbond het Duitse Wesel met het Brabantse Boxtel. Het speelde een belangrijke rol in het begin van de oorlog. Na het opblazen van de baileybrug in Gennep in maart 1945, kwam er een eind aan het Duitse gedeelte van het Duits Lijntje. Op Nederlands grondgebied bleef het lijntje tot 1983 op steeds beperktere trajecten in gebruik voor goederenvervoer. Nu is het een prachtige ecologische verbindingzone, waar wij van mogen genieten.

Het is november, veel bladeren zijn al van de bomen gevallen, heerlijk om deze voor je uit te schoppen. Misschien kunnen we nog genieten van paddenstoelen en van de mooie bladverkleuring, in deze tijd van het jaar zijn dit vooral de herfstkleuren van de inlandse eik. Met een zonnetje erop lijken ze wel van goud!

We lopen langs de plas Kleine Vilt, onderdeel van een oude maasmeander, die ongeveer 12.000 jaar geleden afgesneden raakte van de Maas. Dit is uniek in Noord-Brabant, andere Maasbochten zijn in de 20e eeuw vooral langs een kunstmatige weg afgesneden.

We vervolgen de route door buurtschap Haart en komen dan bij de Grote Vilt, waar het open water ontstaan is door uitvening. Beide wateren worden gevoed door kwel. Het is hier schitterend mooi, broekbos en cultuurland, houtwallen die voor afscheiding zorgen en een aangelegd bos.

Op een mooi rustig plekje treffen we de grote koffiepost, waar een heerlijk bekertje verse koffie of thee op ons wacht. Even bijkomen na al dat moois!

We vervolgen onze route langs de Grote Vilt. Veel vogels houden hier hun stop tijdens de trek naar het noorden of zuiden. De kramsvogels eten hier en in het Maasheggengebied hun buik dik aan alle meidoornbessen!

We lopen door het buurtschapje Werveld en steken de verbindingsweg tussen Cuijk en Boxmeer over. Het landschap is hier totaal anders, we naderen het bijzondere Maasheggengebied, een eeuwenoud cultuurgebied.

Wetenswaardigheidje:

Het Maasheggenlandschap van de Oeffelter Meent is door de tijd heen nauwelijks veranderd. De grond is sinds 1400 eigendom geweest van de Kruisheren van het klooster Sint-Agatha. Boeren uit de omtrek pachtten de grond en hielden de kenmerkende stekelige meidoorn- en sleedoornheggen in stand als veekering. Ook boden de heggen hout om gereedschap van te maken.

Vroeger stonden er veel meer van zulke heggen in de uiterwaarden. Alleen in het uiterste oosten van Brabant hebben ze de landbouwmechanisering overleefd. Elders zijn deze bijna allemaal gerooid, honderden, zo niet duizenden kilometers in een

eeuw tijd. De heggen, kavels en zandwegen van Maasheggen doen nu nog steeds middeleeuws aan. In het voorjaar, als de meidoorn in bloei staat, vormen de hagen witte linten in het landschap, in de nazomer kleuren de hagen rood van de bessen. Voor vogels is de Oeffelter Meent dan ook een paradijs: ze vinden hier letterlijk overal voedsel, nestgelegenheid en beschutting in overvloed. Ook dassen voelen zich hier thuis.

We gaan genieten van dit bijzondere gebied.

Snel volgt de eerste splitsing, de 10 km loopt een eigen route door de Maasheggen en keert via de Urlingsestraat en enkele smalle paden terug naar de Kleppenburg.

De overige afstanden lopen door en komen uit bij de Maas. Een fraai pad volgt: rechts de Maas, links de heggen. Vaak staan er paarden in de uiterwaarden, een mooi plaatje. We lopen onder de Maasbrug door en komen dan bij de 1e caféruist bij 't Veerhuis. Ik ben benieuwd! Bij eerdere wandelingen was het hier heerlijk toeven, zeker op het terras met het fraaie uitzicht. Maar op een later moment stonden we voor een gesloten deur en was het Veerhuis niet meer in gebruik. In het voorjaar zagen we bouwactiviteiten. Leuk dat het nu weer open is!

Na de pauze lopen we nog een klein stukje parallel aan de Maas, dan volgen mooie struikkilometers dwars door het gebied. Let eens op de heggen en zie het resultaat van het bijzondere ambacht van het Maasheggenvechten. Zeker nu er al veel blad van de struiken af is, is goed te zien hoe de stammen deels doorgezaagd en omgebogen zijn.

Wetenswaardigheidje:

Maasheggenvechten is van oudsher een manier om heggen veedicht te maken. Boeren vlochten de heggen soms ook als extra inkomstenbron. Toen het prikkeldraad aan het begin van de twintigste eeuw zijn intrede deed, verloren de heggen hun functie van veekering. Met het verdwijnen van heggen verdween ook het ambacht uit beeld. De kennis bleef bestaan in de hoofden van enkele boeren en in een enkel geval vlocht een boer een stuk heg, om te laten zien hoe het vroeger ging. Gelukkig hebben zij hun kennis overgedragen en worden de meidoornhagen weer

gevlochten. Kenmerkend hierbij is het gebruik van alleen levend materiaal, bij voorkeur meidoorn. Hierdoor wordt de heg met de jaren steeds sterker en dichter. Maasheggenvechters gebruiken alleen handgereedschap en werken in de winterperiode.

Het is hier heerlijk lopen over de veelal brede zandpaden. Dan volgt de afsplitsing van de 15 km. Zij maken een korte doorsteek en komen bij de soeppost de andere wandelaars weer tegen.

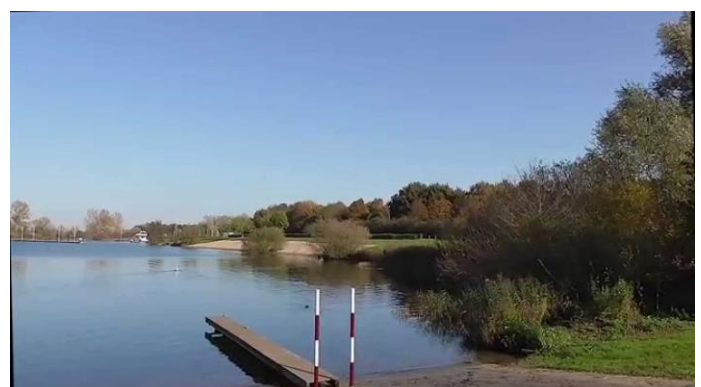
De overige afstanden vervolgen de route tot het dorpje Sint-Agatha. We zien al snel de fraaie contouren van het gelijknamige klooster. De lopers op de 20 km buigen hier af en gaan naar de 2e caféruist bij het bezoekerscentrum van het klooster. De langste twee afstanden komen hier uiteindelijk ook, maar zij vervolgen eerst de route langs de oevers van de Maas tot aan Cuijk.

Hier is de afsplitsing van de 30 km. Deze volgen een route door Cuijk. In het begin zien we nog veel groen, maar later volgt een stuk over het industrieterrein. Onze routebouwers, Ad en Theo, hebben naar een alternatief gezocht, maar vanwege bouwwerkzaamheden kon dit helaas niet anders. Gelukkig is dit maar een klein stukje. Al gauw lopen de wandelaars de bebouwing uit en zie daar: de witte tentdoeken van de wagenrust. Een lekker bakkie koffie, dat gaat er in!

De langste afstand blijft de Maas volgen. Zij lopen over de mooie Maaspromenade van Cuijk en komen verderop bij de oevers van de Heeswijkse Plas, onderdeel van het Kraaijenbergse Plassen-gebied.

Wetenswaardigheidje:

De 9 plassen zijn vanaf 1968 ontstaan als gevolg van zandwinningsactiviteiten. Er werd vooral industriezand zoals grind en klei gewonnen. In 2014 heeft het laatste baggerschip het gebied verlaten en hebben de plassen hun definitieve vorm gekregen. Een deel van de plassen is ingericht voor recreatie, kleinere plassen dienen als visvijver, terwijl andere onderdeel uitmaken van een nieuw ingericht natuurgebied en een rustgebied vormen voor de waterdieren en vogels.

De lopers op de langste afstand gaan onder de A73 door en genieten van de oevers van dit bijzonder mooie gebied. In het plaatsje Linden, zeker bekend bij de Vierdaagselopers, is de exclusieve caférust bij Herberghe De Pannekoecke.

Na deze onderbreking gaat de route verder langs de oever van de Kraaijenbergse Plassen.

Verderop volgt een stukje verharding tot aan het kerkdorpje Vianen. Bij de wagenrust is de samenkomst met de wandelaars van de 30 km.

Gezamenlijk lopen zij over het viaduct over de A73 en komen dan over de fraai gelegen begraafplaats Hanshof. Inmiddels zijn we in een ander landschapstype gekomen. We lopen door de bossen richting buurtschap Zevenhutten. Nog even genieten van de late herfst in de bosgebiedjes die volgen. We lopen door een tunneltje onder de spoorbaan door en komen dan weer in een meer open gebied. Het Klooster van Sint-Agatha doemt op. Het is het oudste, nog bestaande klooster van Nederland, gesticht in 1371.

De route leidt ons door de prachtige kloostertuin. Gun jezelf deze extra meters, het is absoluut de moeite waard! Bij het Bezoekerscentrum van het klooster is de caférust. Hier is de samenkomst met de wandelaars die voor de 20 km gekozen hebben.

Even rust voor de voeten! Overigens: de kloosterkoeken die ze hier verkopen, zijn erg lekker!!!

Na deze onderbreking gaan we het Maasheggebied weer in en kunnen we opnieuw genieten van dit mooie gebied dat sinds juli van dit jaar op de Unesco Biosphere-lijst staat!

Dan zien we witte tentdoeken, de soeppost! Alle afstanden, uitgezonderd de 10 km, komen hier samen.

Na een heerlijk soepje en een boterham, maken we ons op voor de laatste kilometers. Deze leiden ons nog door een heel mooi stukje Maasheggen. Uiteindelijk wandelen we Oeffelt weer in.

Langs de kerk, met zijn typische toren, een mooie voorbeeld van de Bossche school, lopen we terug naar Kleppenburg.

We zijn aan het einde gekomen van een prachtige wandeling, waarvoor we onze routebouwers en alle andere vrijwilligers hartelijk bedanken!

-Myriam van den Berg-